

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Zoper laži in klevete

Gospod minister dr. Korošec je na seji bano-vinskega odbora JRZ v Ljubljani 10. maja med drugim govoril tole: »Iz našega političnega življenja pa moramo izključiti tudi vsako laž. Nihče ne bi verjel, kakšne gorostasne laži se pri nas izmišljajo, kakšni ljudje jih širijo in trosijo in na kakšne načine jih širijo. So posebne kuhinje, v katerih pokvarjeni ljudje pripravljajo in kuhajo najgorostasnejše lažnive vesti o najvišjih državnih dostojanstvenikih, o vladi, o režimu, o uradnikih in o vsakem, ki je tem ljudem in njihovim ciljem nasproten ali vsaj nenaklonjen. Ti krogi sploh nimajo vesti. Komaj se take vesti razširjajo med ljudmi, že prihajajo iz teh kuhinj iste laži v novih verzijah in v novi obleki. Hudo nam je, ko vidimo, da se raznašaleci takih vesti ne ustavijo niti pred najvišjimi osebami in iz najbolj sebičnih razlogov. Kam bo privedla taka podla borba? Širitelji takih laži nimajo vesti in ne morejo razumeti dalekosežnih posledic takih zlobno izmišljenih neresnic. Vse zaradi egoizma! To moramo odločno poudariti, da se laži v kali zaduše, razširjevalci pa do golega razkrinkajo. V interesu ugleda države in tudi v obrambo poštenja teh visokih oseb pozivam vse poštene ljudi in vse oblasti v državi, naj ne dopuščajo razširjevanja laži, ki ogrožajo temelje naše države.« Pod naslovom »Kaj je s Feniksom?« poročilo nadaljuje: »Nič novega ni v naši državi to, da zabavljajo čez vlado in ministre. Najnovejša kost, ki jo glodajo, je dunajska zavarovalnica Feniks, ki je imela tudi svojo podružnico v Beogradu. Neki ministri so bili svojčas v upravi te zavarovalnice pa so izstopili iz uprave, ko so postali ministri. Tako je bilo potrebno in tako je tudi bilo. In to je bilo skoro pred dvema letoma. Samo po sebi umevno je, da kot člani uprave beograjske podružnice niso niti vedeli niti slišali niti imeli kakšne zveze z denarnimi podporami, ki jih je zadnji čas dajala dunajska centrala Habsburžanom, legitimističnim društvom itd. Dobro vemo, da opozicija o vladi nikdar lepo ne govori. Pa tudi tu je potrebna meja in ta meja je resnica! Te meje ne bi smel nihče prekoračiti: kdor to dela greši proti časti, proti časti drugih in proti ugledu oblasti in države! Ni mogoče dovoliti, da se take laži širijo in tiskajo. To ni več svoboda, marveč anarhija. In temu se mora narediti konec!«

Strankarski agitator

Kar je govoril gospod dr. Korošec na tej seji je govoril seveda kot eden ustanoviteljev JRZ in kot njen agitator. Govoril je sicer pred ožjim krogom svojih ožjih partijskih somišljenikov, vendar objava govora preko agencije Avale znači, da je govoril tudi kot notranji minister, torej kot šef policije, ki ga gotovo prav dobro obvešča o vsakojakih vesteh in govorih, ki se čujejo v narodu. Mi bi radi čuli sicer kaj več, ker javnosti ni znano vse to, kar je službeno znano g. notranjemu ministru, pa se je bati, da

bi ne bil po opozorilu nasproten učinek, toda že to, kar je povedal in dal natisniti o ministrih in Feniksu bo v tej obliki napačno razumljeno. »Glas Narodac« je pripomnil jako srečno, da je za pobijanje laži najboljšo orožje čista resnica. In zahteva možnost pisanja čiste resnice. Ker se mi z izvajanjem g. ministra popolnoma strinjamo, želimo in prosimo isto. Pred dvema leti, to je 20. junija 1934, ko se je razširjalo po vsej naši mili deželi toliko laži, da so ena drugo prebifevale, smo že zapisali v uvodniku »Kmetškega lista« sledeče ugotovitve:

Mi smo svarili

»Navada ali prav za prav razvada, o kateri hočemo napisati danes nekaj besed, ni nova ne pri nas, ne drugod, ampak je stara že toliko kakor človeški rod. Ta grda razvada je obrekovanje in zavestno širjenje raznih laži in izmišljotin o najbolj poštenih ljudeh.

Obrekovalci igrajo zelo važno vlogo tudi v politiki. V politiki in v političnem boju si namreč ne stojijo nasproti samo načela, ampak tudi osebe. Borba z načeli, z argumenti in z dokazi pa je težavna in kdor hoče v tej borbi zmagati, mora imeti že precej bistro glavo in dobre možnosti. Bistre glave pa nima vsak, čeprav ima še tako trdno voljo do politične zmage nad svojim nasprotnikom. Kdor pa nima v borbi topov, temu pride prav še tako umazano krepilec obrekovanja in ker imajo ljudje nekako prirojeno slabost, da silno radi poslušajo in verjamejo še tako bedasto čevkanje o svojem bližnjem, ima dobro znano krepilec navadno tudi svoj uspeh, posebej tedaj, če je krepilec zagnano iz skrite zasede in če se dobro premišljena in preračunjena laž širi skrivaj od ust do ust.

Tak gnusen način politične borbe pa mora vsak človek, ki še nekoliko drži na poštenje in na mežatost, odločno odklanjati. Zaplotniki in zahrbtnježi še nikdar niso bili nič vredni in nikjer na svetu še niso veljali za moze poštenjake.

Vse je bilo zaman

Naš glas je bil naslovljen na tedanje opozicijsko stranko, ki je vedno zatrjevala, da stoji na »katoliški« podlagi in da ji je resnica prva in največja čednost v politični borbi. Naš glas je bil uperjen na stranko, ki je vedno zatrjevala, da ne pozna dvojne morale, eno za sebe in drugo za nasprotnika in ki je na ves glas objavljala svetu, da je resnica in poštenje temelj na katerem mora biti zgrajeno tudi javno življenje. Pa smo pričakovali, da bo njeno časopisje in njeni besedniki z odprtimi rokami poprijeli za besede našega uvodnika in obračunali z zaplotniki in obrekovalci, da bodo pomagali razkrinkati tajne kuhinje, laži v kali zatrli in lažnivec do golega slekli.

Pa niso napravili ničesar. V svojem pričakovanju smo bili silno razočarani. Tajne kuhinje

so obstojale še naprej, laži in okrožnice so se širile nemoteno naprej in zaplotniška obrt se je sistematično organizirala naprej.

No, in ker le ni bilo konca takih umazanih grdobjev je tov. Ivan Pucelj pod svojim imenom napisal 4. julija istega leta članek, ki ga je imenoval: »Doba političnih pravljic«.

Obrekovanje je skupno zlo

Sklicujoč se na naš zgoraj omenjeni uvodnik, je tovariš Pucelj nekatere umazane grdobje pribil na čelo lažnivim kuharjem ter pozval proti njim vso javnost, da se postavi složno na branik morale, javnega in zasebnega poštenja, poudarjajoč, da je »obrekovanje negacija, torej skupno zlo obrekovalcev in obrekovanih. Beda, sto je od tega pričakovati kakršenkoli političen kapital, kajti zlo je zlo vseh in iz zla se ničesar dobrega napraviti ne more«.

Ustmena pošta

V navedenem članku omenja tov. Pucelj najprej nekaj starih »novic«, ki so šle nekoč od ust do ust in ki so jim tedaj vsi bolj trdno verovali ko v Boga. Člankar naya: »Obesil se je bil mlad frančiškan, ker se je siromaku omračil um. Toda nam, takratni zlasti mladi javnosti, ta resnica ni ugajala, nego smo vsi verjeli, da je bil zaljubljen, da so zato predstojniki z njim grdo ravnali, ga pretepali po nečloveško in ga prisilili v smrt«.

Ali: »V Ljubljani pri Giontiniju je bil razstavljen mlad umetnik svojo sliko z naslovom »Prostitucija«. Zamislil si je svojo snov tako, da je simbolično upodobil prostitucijo v podobi lepega, mladega ženskega telesa z grozno režečo mrtvaško glavo. Resnično jako presrečena misel! In romala je tja cela Ljubljana. Ko pa so prišle tja mame in tetke iz Trnovega in Krakovega ter od Sv. Petra in Kurje vasi pa notri do Posavja in Rudnika, potem to ni bila več podoba prostitucije, nego prava pravcata Rotšildova heč, ki ima 100 milijonov forintov dote in išče po celem svetu moža, pa je navzlic veliki doti ne mara«.

Zloba v politiki

Člankar nadaljuje: »Se z večjo trdovratnostjo vztraja javnost na zlobnih vesteh o političnih mozech. Saj mora biti še vsem v spominu, kaj je vedela slovenska govorica

o dr. Šušteršiču

po prevratu leta 1918. »Pokradel je milijone iz deželnih blagajn in odnesel na Tirolsko, kjer sedaj uživa in se smeje zabitim Kranjcem. Ko sem nekaj let pozneje s težko borbo temu možu omogočil povratek v domovino, po kateri je tako živo hrepenel in kjer je tudi kmalu umrl, ni bilo naravno od tistih milijonov ostale niti za pogreb«.

In dr. Krek?

Ali se ga ni hotelo predstaviti, če ne za navadnega vlačugarja, pa vsaj za velikega babjeka, kateremu je vse politično, gospodarsko in socialno delo tako nekaj postranskega, a zabava prvi in edini cilj življenja?

Milijoni v hlačah

Po teh »govoricah« iz prejšnjih let navaja tov. Pucelj nekatere »resnične« vesti, ki so se pred dvema leti širile ko blisk po vsej Sloveniji in ki so jih pritaženo šušljale na ušesa branjeve in plevce, mežnarji in kaplani. To je bila tista strašna reč o 80 milijonih, ki jih je Puceljeva hčerka v hlačah nesla čez mejo, pa jo je tam finančar ujel in milijone konfisciral. Vsak je tedaj vedel pripovedovati, da kupuje Pucelj po Švici vile in daje svojim hčerkam milijone dote itd. itd. Ko je bilo nekaj takih razširjevalcev postavljenih pred sodišče, so iz vseh milijonov ostale le solze nedolžnih zapeljancev.

Kdo bi mogel danes naštet vse one laži, ki so jih pred nekaj leti razširjali pokvarjeni ljudje med svet in z njimi zastrupljali politično ozračje, moralo in narod. Opozarjali smo resno in odločno na kvarne posledice takega napačnega početja. Takrat je ostal naš glas glas vpijočega v puščavi.

Zdaj pa smo se našli na isti črti

Obrekovanje političnih nasprotnikov pa je tudi grd in ostuden greh zoper bližnjega in upamo, da se vsi tisti, ki so mnogo mnogo grešili zlasti zoper nas v pogrešnem računu, da delajo za dobro stvar sedaj po besedah svojega voditelja, opametujejo, da popravijo storjene krivice in se za prihodnje poglobljajo.

Poboljšajte se!

Toda s samimi pridigami in pa pretujo s kaznjenjem vendar le ne bomo te stvari iz-

trebili. Poleg laži, klevet, pretiravanj in bedastih izmišljotin je vendar le v naši politični zgodovini tudi tolike resnične gnoje, da ga moramo izkldati, če hočemo resnično ozdravljenje. In zato ljudje nikoli ne vedo kaj je resnica in kaj laž, kdo je po nedolžnem obrekovan in o kom se morda ve samo desetino tega kar je zagrešil. Mojstri v tej stroki so vedno razumeli pravočasno na čisto nedolžne ljudi nametati toliko lastnega blata, da je nepoučena javnost skoro vedno v zmoti.

Nujen lek zoper to bolezen je takojšnji zakon,

po katerem naj se preišče premoženje vsakega človeka, ki je imel količjak posla z javnim življenjem. Omogoči naj se najširše zbiranje dokaznega materiala, najobjektivnejše in medstrankarske komisije, skratka omogoči naj se sodelovanje najširši javnosti. Taka poročila naj se potem objavijo. Kar bo kriminala na sodišče, kar bo pa »samoe« moralni defekt, naj pa tudi javnost izve, kdo se je na dovoljen način okoristil s položajem pa vsled ljudskega zaupanja doseženo mesto razvil v profesionalno lakomnost. Narod je zato silno občutljiv. Ne samo zato kdo je sprejemal podkupnino, nego tudi zato, kdo se je boril ob slovesu polit. imena za bogato fundirana upravno-svetniška mesta pri drž. ustanovah, pri privatnih podjetjih, pri tujezemskem, po večini čiftnskem kapitalu, ki vedno potrebuje posebne nege in skrbi merodajnih gospodov in koliko je na takih položajih »zaslužil«. Ne gre, da v teh težkih časih kupujejo graščine ljudje, ki so pred desetimi leti bili navezani še na berno uradniško plačico, pa čeprav so finančni geniji in niso »nič ukradli«. Če bodo nekoč to imeli ljudje točno pred očmi, potem bo konec laži, resnica bo vladala in nedolžno obrekovani bodo tudi dobili zadoščenje. Poprej pa ne upamo na velik uspeh, čeprav nam je te besede govoril g. notranji minister resnično iz vsega srea.

vreči dotedanje občinsko upravo, ki je bila agrarnim interesentom naklonjena.

Po tej tožbi pa se je dne 30. marca 1936 sklenila poravnava, s katero je tožena stranka, državni zaklad za verski zaklad, po direktiji šum in rudnikov v Ljubljani, odnosno po pooblaščenem advokatu dr. Kamušiču v Ljubljani

priznala lastninsko pravico

na spornih parcelah župni nadarbin v Kostanjevici na Krki. S to poravnavo je bila pravda zaključena v korist tožeče župne nadarbine, ki naj bi po tej poravnavi pridobila lastnino spornih parcel, verski zaklad pa to lastnino izgubil.

Ta poravnava pa je nedopustna

in se protivi zakonitim predpisom. Predvsem ni izkazano odobrenje ministra in ministrskega sveta, da se to državno dobro odsvoji in to še celo brezplačno odtuji, da gre za vrednost preko 100 tisoč dinarjev. S tem se je očitno prekršil predpis čl. 94 in 95 točke g) zakona o državnem računovodstvu in je poravnava neučinkovita.

Poravnava pa se protivi tudi odredbam zakona o agrarni reformi in ta zakon izigrava, ker so za agrarne svrhe s pravomočnim odlokom ministra že utrjeni objekti s to poravnavo odtujeni in izvedba agrarne reforme obrezuspešena.

Poravnava je tudi neizvedljiva

iz razloga, ker je v zemljiški knjigi, sreskega sodišča v Kostanjevici vl. št. 771 k. o. Kostanjevica, h kateri so sporne parcele pripisane, zabeležena uvedba agrarnega postopanja, to je prepoved odtujitve in obremenitve.

Iz samih navedb v predmetni pravdi okrožnega sodišča v Ljubljani pa še dalje izhaja, da župna nadarbina nikdar ni zadobila lastninske pravice ali dednega zakupa na predmetnih parcelah in je torej tudi iz tega razloga pravda stvarno neupravičena.

Zveza agrarnih interesentov

v Ljubljani kot po zakonu in v smislu svojih pravil, odobrenih po oblasti, poklicana zaščitnica interesov agrarnih interesentov je vložila na ministrstva za kmetijstvo, finance, šume in rudnike ter pravde posebno predstavitko s prošnjo, da se izvedba opisane sodne poravnave prepreči, poravnava razveljavi, odgovorne faktorje pokliče na odgovornost in da se kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani ter sreskemu sodišču v Kostanjevici, kakor tudi direktiji šum in rudnikov v Ljubljani naroči odklonitev izvedbe te poravnave v zemljiški knjigi k. o. Kostanjevica in v vseh spisih.

Nemški kloster Sv. Pavla

Slično, kakor se je postopalo z agrarno zemljo v Kostanjevici, se je pripetilo tudi z 21 ha pravomočno oddvojene zemlje od veleposestva Sv. Pavla nad Mariborom. Ze več kot 10 let je uživala banovina oddvojeno zemljo in uredila na njej vzorno trsnico v znamenitih Pekrah pri Mariboru.

Sv. Pavel je nemški kloster. Zelo bogat kloster v Nemški Avstriji. In naša revna banovina se je odločila vrniti nemškemu klostru vso oddvojeno zemljo. Narod se sprašuje, zakaj, čemu?

Sv. Pavel ima veliko in krasno veleposestvo v Jugoslaviji. Enodušna zahteva vsega kmetijskega naroda je že davno postavljena: Razdeliti med kmete celokupno veleposestvo vse do zadnjega kvadratnega metra. To so naše nacionalne, socialne in gospodarske zahteve, od katerih ne bomo nikdar odstopili.

Mesto popolne razdelitve veleposestva, pa vidimo ravno nasprotno politiko. Veleposestvu se vrača celo ona trohica zemlje, ki je bila že pravomočno oddvojena in razdeljena.

Če banovina noče zemlje, jo dajte kmetu in nikomur drugemu.

Prišel bo čas, ko se bo ta reč temeljito izvršila! Kmetje, agrarni interesi, dobro se pripravite na tisti čas!

V boju za zemljo

Zmozganemu malemu kmetu pijejo kri

Stoletja je hrepenel mali slovenski kmet — bajtar — po malem kosčku zemlje. Za eno kravo, ja da bi je bilo vsaj za eno kozo. Zadovoljen bi bil z njo. Kosček zemlje, na kateri bi bil sam gospodar, na kateri si bi zgradil najskromnejšo lesenno hišico, iz katere ga ne bi nihče mogel pregnati in poditi, to je tiha želja slehernega delavca, slehernega slovenskega človeka sploh.

In prišla je svobodna narodna država ter z njo agrarna reforma. Jugoslavija bi naj uresničila stoletne težnje slovenskega bajtarja. Veleposestniška zemlja se je pričela resnično deliti. Toda, kako, to vedo samo naši bajtarji in Zveza slovenskih agrarnih interesentov. Križev pot hodi naša agrarna reforma. Slično, ako ne slabše kot v Španiji.

Tu le par primerov izmed nešteti nezakonnosti in nesocialnosti.

V smislu zakona o likvidaciji agrarne reforme so bile

s pravomočnim odlokom

o udržitvi agrarnih objektov dodeljene za svrhe agrarne reforme tudi parcele last veleposestva verskega zaklada v Kostanjevici (državno dobro), krajevno nazvane »Loka«, in sicer parcele štev. 1710, 1711, 1713, 1714 in 1715 k. o. Kostanjevica.

Ministrstvo poljoprivrede je z odlokom No. 27462/VI z dne 7. maja 1934 rešilo, da spadajo predmetne parcele, ki jih je imel v zakupu župnik v Kostanjevici pri Krki, pod agrarno reformo in da se bodo oddvojile kot stavbišča mestne

občine v Kostanjevici ter za tamkajšnje agrarne interese.

Proti temu odloku ministrstva je župni urad vložil pritožbo na Državni svet, katera pritožba je bila zavrnjena in je postal odlok pravomočen.

Pritožbo je župni urad utemeljeval z navedbo, da mu pristojna na teh parcelah dedni zakup. V tej stvari dednega zakupa pa je ministrstvo poljoprivrede pod br. 18867/VI-a/35 od 3. aprila 1935 izdalo načelno odločbo, da postopanje kakršnegakoli zakupnega odnosa med župno nadarbin in državo na spornih parcelah ne sprečuje ekspropriacije tega zemljišča, ker gre za državno dobro, katero se po odredbah § 4., odst. 1 zakona o likvidaciji agrarne reforme samo takrat ne more odvzeti za agrarne svrhe, če ga država obdeluje v lastni režiiji, ali kot vzorno zemljišče in posestvo. Dalje je po § 15. predhodnih odredb za pripravo agrarne reforme razvidno, da se razrešujejo vsi zakupni ugovori, razen če zakupne zemlje ne obdeluje sam kot strokovnjak ekonom, ali kot zemljoradnik, tako da zemlja po osnovnem načelu agrarne reforme njemu samemu pripade.

Ko je župna nadarbina po župnem uradu s svojimi pritožbami bila odbita, je pod opr. štev. I Po 138/36 po dr. Marku Natlačenju, sedanjemu banu Dravske banovine v Ljubljani, vložila napram verskemu zakladu tožbo na priznanje lastnine, ali pa vsaj dednega zakupa predmetnih parcel.

Da bi se mogla cela akcija v redu in nemoteno izpeljati, je bilo potrebno razpisati nove volitve v občini Kostanjevici ter za vsako ceno

† Inž. Jože Skubic

V nedeljo zjutraj so našli v Ljubljani v Gradaščici truplo pok. inž. Josipa Skubica, sadjarskega referenta kralj. banske uprave. Govori se, da ga je doletela nesreča, ker je bil vinjen. Že poprej enkrat je padel v Ljubljano, a so ga stražniki pravočasno rešili. Žalostno je pri tem to, da je tako tragično končal baš, ko bi si mogel urediti lepše življenje, ko so mu pred kratkim bila priznana službena leta od leta 1932. dalje pa do jeseni lanskega leta, ko je bil reaktiviran, in je za vsa ta leta prejel čedno vsoto blizu sto tisoč dinarjev. Radi značilnosti naj ponatisnemo tozadevna izvajanja »Slovenca«:

»Jeseni l. 1931. se je pričel njegov križev pot. Najprej so ga premestili od kmetijskega oddelka banske uprave v Mursko Soboto. Ta ukrep tedanjih oblastnikov je dostojanstveno in mirno prenesel ter se na novem službenem mestu takoj lotil z vso vnašo dela za kmečki narod. Geslo mu je bilo: četudi na najslabšem mestu, samo, da morem za kmeta kaj storiti. V juniju 1932 so ga vrgli iz službe. To je znana stvar in o tem nečednem delu tukaj ni mesta govoriti. Samo to je treba povedati, da je pokojni inž. Joža silno trpel. Dve leti je bil brez primerne zaposlitve, dokler ni v sili prevzel vodstvo tiskarne Tiskovnega društva v Kranju in uredništva »Gorenjca«. Jeseni lanskega leta ga je sedanji ban dr. Marko Natlačen ponovno sprejel v banovinsko službo, pred nekaj dnevi pa podpisal dekret, s katerim se mu popravlja prizadejano nasilje, v kolikor ga je popraviti sploh mogoče.«

Verjetno je, da bi pokojni morda še danes živel, če bi ne imel preveč sredstev, ki so ga napeljala k vzroku smrtne nesreče. Mi obžalujemo njegovo smrt, sočustvujemo z žalujočimi ostalimi in pomilujemo usodo, ki mu je bila tako nenaklonjena, da je bil pokojni podvržen človeškim slabostim v tolikšni meri, da so ga v življenju ravno radi njih doletavale tako občutne posledice.

Dr. France Debevec:

Izolacija in oskrba jetičnih

Prva naloga zatiranja tuberkuloze je izolacija (osamitev) in oskrba bolnih z odprto jetiko, s kužnimi ranami, zlasti v pljučih. Čimbolj so taki ljudje nepazljivi, nepoučeni, ali celo žive v okužbo pospešujočih nezdravih razmerah, tembolj trosijo naokoli kužne klice ter dajejo priložnost za okužitev in obolenje drugih. V dejstvu pogostega okuževanja tiči glavni razlog, da v nekaterih hišah družinski člani bolevarjo drug za drugim, a napredovanje boleznih pospešujejo slaba hrana, nezdravo stanovanje, neurejeno življenje sploh, deloma tudi večja podvrženost nekaterim ljudem za tuberkulozo. Posebno ogroženi so otroci, bivajoči pri jetičnih starših; otroški organizem je namreč še nežen, neutrjen, kužne bolezni najdejo v njem prav deviške razmere glede obrambe.

Neizogibno je treba kužne vrelce, ljudi z odprto jetiko, nemudoma, čim je taka bolezen dognana, izločiti od zdrave okolice ter jim dati priložnost za zdravljenje. Kje in kako naj se to zgodi?

Če je bolezen ozdravljiva, spadajo taki bolniki v specialne bolnice in zdravilišča. Oboje je dandanes mogoče le v zelo omejenem obsegu. Zdravilišča so za splošno sprejemanje predraga, na eventualne popuste glede oskrbnine je treba čakati, da pride vrsta na prosilca, a čakalna doba ni vedno kratka in se v času takega čakanja bolezen lahko poslabša. Specialnih, po vseh zdravstvenih predpisih urejenih bolnic (oddelkov) za prsne bolezni, kakor jih zakon predpisuje, še nimamo, a bi bile neobhodno potrebne vsaj v Ljubljani, Mariboru in Celju. Le v takih dobro opremljenih bolnicah bi se za jetiko oboleli, zlasti kužno bolni, mogli takoj sprejemati

in ne zgubiti nobenega dne za zdravljenje, s čimer bi bila onemogočena trositev kužnih bacilov ter priložnost za okuževanje drugih.

Naš klic: dajte nam nekaj bolnišnic za tuberkulozo! je torej skrajno upravičen in umešten; gospodje, ki bi na kakršenkoli način mogli pripomoči k rešitvi perečega vprašanja, se gotovo v polni meri ne zavedajo, koliko gorja in žrtev radi njih neuvidevnosti ter preskromne podjetnosti pri nas vsako leto nastaja. Večkrat smo že čuli te-le ugovore: Taka bolnišnica bi stala deset ali več milijonov. — Ta trditev je netočna, enostranska in škodljiva, ker more javnost desenterezirati za to vprašanje. Dajte nam en milijon dinarjev, pa bo v teku enega leta stala začasna bolnišnica za tuberkulozo z 80 posteljami, zgrajena po zakonitih predpisih, pol zidana, pol lesena. Če pa nam daste štiri milijone, bo v enem letu sezidan in popolnoma opremljen zavod z najmanj 80 posteljami, ki bo tudi na zunanost prav reprezentativen. Ako pa nam daste 6 do 8 milijonov, potem dobimo bolnišnico s 150 posteljami z najmodernejšo opremo, dasi brez luksuza. Gospodje, to so dobro proučene številke, ki držel! In še nekaj je treba dostaviti. Če se zida le po uradnem konjičku, se bo zidava precej podražila, poleg tega bo zasebna pomoč, v denarju in materialu, bržčas odpadla. Sedanjim žalostnim razmeram glede izolacije in zdravljenja se torej vsaj za področje Ljubljane da za prvo silo odpomoči. Marsikak bolnik bo potem pravočasno sprejet in bo okrevljal ter ne bo trosil kužnih klic naokoli in tako širil boleznih. Socialno dobro delo je neprimerno lepši, trdnější, trajnejši spomenik ko mrtva, dasi umetniško oblikovana snov.

Kar smeji se perilo!

Zares, Schichtovo terpentinovo milo pere tako prizanesljivo, da tkanine prav nič ne poškoduje. Odpravi temeljito iz perila vso nesnago in ga napravi lepo belega.

Schichtovo
terpentinovo milo

pere perilo bleščeče belo

...in za namakanje ženska hvala

Vsak po jetičnih kaleh okuženi dejansko ne zbolijo, temveč le nekateri izmed okuženih, ki se nastali okužbi ne morejo zadosti upreti. Pa tudi vsak bolni ni vedno kužen za druge, temveč le oni, ki ima razpadajoča bolezenska ognjišča ali rane, ki so v zvezi z zunanjim svetom, n. pr. v pljučih. Na enega kužnega štejem pri nas pet aktivno bolnih, a nekužnih, torej neopasnih za druge. Seveda pa tudi taki lahko postanejo kužni in se morajo zato zdraviti, v lažjih primerih kar doma ali v mirnem klimatsko povoljnem kraju, v težjih primerih pa v zavodu. Tudi za te so bolniški zavodi potrebni, a mnogokrat se prav taki bolniki ne sprejemajo v bolnišnico, ker je sprejem radi tesnih prostorov prvenstveno določen za najbolj nujne in opasne primere, torej za odprto bolne in kužne.

Kaj naj storimo glede kužnih neozdravljivih jetičnikov? V bolnišnice in zdravilišča ne spadajo, ker so ti zavodi namenjeni za ozdravne ali vsaj najboljše obolenje. Žal dandanes, ko nimamo zanje dovolj priložnosti za izolacijo, silijo taki bolniki v bolnišnice in zdravilišča; dočim se jih zdravilišča lažje ubranijo, ker sprejemajo le na pismene prošnje s priloženim natančnim zdravniškim spričevalom ter z zagotovljeno oskrbnino, bolnišnica dandanes pač mora sprejeti tudi neozdravno bolne, zlasti poslane kot nujne, kužne, brez doma, radi nehiigijskega stanovanja, številne družine z otroki, iz socialnih razlogov, itd., dasi je to proti zakonitim predpisom in v škodo ozdravnim bolnikom, ki potem ne najdejo mesta v zavodu. Krasne cvetke iz birokratične prakse te vrste, bi ti, dragi bravec, mogel povedati, pa ni prostora in tudi ne vsem ljubo.

Neozdravno bolni spadajo, ako nimajo doma sobe zase ter urejene postrežbe, v azile, zavetišča te vrste. Taki azili naj bi se priključili sedanjim splošnim zavetiščem kot manjše higijske urejene stavbe zase s 30 do 50 posteljami. —

Na ta način prizadetih oseb ne bo toliko odbijala misel, da gredo v zavod, ki je namenjen izključno za tuberkulozne. V par vrsticah se sploh ne da popisati, kako so nam takšni manjši azili potrebni. Akcija v Mariboru v ta namen je vse hvale vredna! Za področje Ljubljane nujno potrebujemo tako zavetišče. Tu bi našli mesta zlasti za okuževanje najbolj nevarni primeri, jetični brezdomci, ki hodijo okoli in trosijo kužne kili. In spet so tu nepraktični činitelji, ki zmajujejo z glavami, češ, za to je treba milijonov. — Ni res; dajte vsaj 500.000 dinarjev in v enem letu bo — v okviru splošnega zavetišča — takšna ustanova z najmanj 80 posteljami na razpolago. Glede neozdravnih omenimo še to, da je zanje treba urediti oskrbnino za vzdrževanje. Dalo bi

se izhajati z 20 Din dnevno za osebo, toda plačevanje oskrbnine mora biti pravno trdno in enostavno urejeno po državi, samoupravi, občini.

Vprašanje glede izolacije in oskrbe tuberkuloznih smo s tem v glavnih potezah osvetlili. Samo malo dobre volje in podjetnosti je treba, malo postrgati enostransko pojmovanje in prehudo konservativnost, pa je dejansko reševanje perečih problemov načeto in za silo rešeno. Ali morda želite še nadalje neprestanih pikrih opazk od strani občinstva? Pomislimo raje na berilce, ki smo ga čitali v ljudski šoli: Nekdo je umrl. Prijatelji so ga spremili do groba; samo en prijatelj ga je spremljal tudi preko groba: storjena dobra dela.

Doma in drugod

Teden domače politike

Reorganizacija JNS

Predsednik JNS g. Nikola Uzunović je že več mesecev bolan in ne sme zapustiti sobe. Mesto njega vodi strankine posle podpredsednik izvršilnega odbora g. Jovo Banjanin. V smislu sklepa izvršilnega odbora se morajo tekom maja obnoviti vsi strankini banovinski odbori. Kongres stranke se bo pa vršil v juniju t. l.

Ogromno denarja

bo že do te jeseni preskrbela vlada in bodo posojilnice pričele delovati s polnim obratom, je napovedal g. dr. Miha Krek, minister b. po. preteklo nedeljo na shodu v Vel. Laščah. Kdor bo živel — bo videl.

Dalje je rekel g. Krek, da je vlada trdna kot nikdar prej, da pa se lahko v njej vse menja, le dr. Korošec se ne more menjati.

Vsak jugoslovanski državljani ve, da vlade postavlja in odslavlja kr. namestništvo in ne dr. Krek.

»Slovenec« shod v Vel. Laščah

»Slovenec« poroča, da je bil v nedeljo v Vel. Laščah velikanski shod. Razume se, da je »Slovenec« poročilo — kakor vselej — do pičice točno. Samo v zadnjem stavku se mu je zgodila majhna pomota in dovoljeno nam bodi, da jo po svoji vesti kot kronisti popravimo. »Slovenec« namreč piše, da je bilo na shodu najmanj 3000 ljudi, to pa samih mož in fantov. Tu je izostala ena ničla in mora stati, da je bilo najmanj 30.000 ljudi. Če bi pa smeli med ljudi šteti tudi ženske in otroke, bi lahko rekli, da je bilo najmanj 90.000 ljudstva.

Da se ne pozabi

Na nedeljskem shodu v Velikih Laščah je med drugim izjavil g. dr. Miha Krek tudi to-le: »In če so od naše stranke v vladi najslabši možje, pa je za nas taka vlada še zmeraj mnogo boljše nego vlada, ki jo sestavljajo najboljši ljudje iz nam nasprotnih strank.«

Združena opozicija

Poskus, da bi združena opozicija postavila skupen program, v katerem bi povedala, kaj hoče in ne samo kaj neče, se dosedaj ni posrečil. Te dni je prispel v Zagreb član vodstva srbske nemiljoradniške stranke g. dr. Milan Gavrilović. Sestal se je z g. dr. Mačkom. Obnavljajo in pokušajo doseči sporazum z drugimi ljudmi.

Francoski marsal

Franchet d'Esperey je prispel pretekli teden v Beograd in prisostvoval odkritju njegove plošče.

Franchet d'Esperey je bil med svetovno vojno komandant solunske fronte, pod čigar povelj-

stvom se je izvršil zmagoviti pohod osvobodilne solunske armade skozi Jugoslavijo. Za njegove vojaške zasluge ga je imenoval kralj Aleksander I. Zedinitelj za jugoslovanskega vojvodo.

V Beogradu so sprejeli francoskega maršala z največjimi častmi. Na grob blagopokojnega kralja Aleksandra na Oplenju, svojega velikega vojne tovariša s solunske fronte, je položil maršal venec.

Preteklo soboto je prisostvoval Franchet d'Esperey prisegi rekrutov beogradske garnizije, ob kateri priliki je imel na rekrute kratek nagovor Nj. Vis. knez-namestnik.

Zunanje - politični pregled

Evropa živi v znamenju silne politične napetosti. Glavno vprašanje, kaj bo z Abesinijo, oziroma, kdo bo zmagovalac, Anglija ali Italija, prepleta nešteto drugih vprašanj. Države se skušajo strniti v obrambo svojih interesov v skupine in se počasi oblikuje položaj, ko bo vsa Evropa

razdeljena v dva tabora,

ki si bosta stala sovražno nasproti. Na eni strani je tu Italija, ki skuša vedno bolj intenzivno pritegniti v svoje politične vode tudi Nemčijo, ker ji dosednji niz malih držav, kamor je treba šteti poleg Avstrije in Madžarske do neke mere tudi Bolgarijo, ne zadostuje. To so namreč države, s katerimi lahko naša sosedna kolikor toliko drži v šahu. Malo antanto, nikakor pa ne zadostujejo za tekmo z Anglijo. Radi tega vidimo angleško težnjo, da bi čim bolj razdvojila Francijo in Italijo, kar se ji je tudi kolikor toliko posrečilo.

Nemčija

dobro razumeva položaj. Dasi tega v svetovni politični javnosti nihče preveč ne poudarja, je jasno, da Nemčija ne odstopi in ne bo odstopila od svoje zahteve po kolonijah. V tej težnji se celo skuša približati ne le Italiji, ampak tudi Franciji. Nemška izjava, da Nemci obžalujejo, čemu se je Francija postavila tako na stran Rusije, jasno kaže, kako si Nemci mislijo svojo zmago. Nočejo se zameriti niti Angliji niti Franciji, še najmanj pa Italiji, ampak skušajo in hočejo doseči vse na račun Slovanov. To omenjamo zato, da pokažemo našim čitateljem, kako veliki narod niti za trenutek ne odstopijo od svojih idealov, čeprav kdaj nekaj časa radi zapletenega političnega položaja ne govore o njih. Nemci se še niso odpovedali niti eni zahtevi, ki jo je poznala predvojna Nemčija. Njih sen je obvladavanje sveta. Spremenjena je samo taktika. Novi voditelji so pač spretnejši politiki, ker imajo za seboj dolgo in dragoceno šolo svetovne vojne in poveljnega ponižanja.

Panayotis Tsaldaris, bivši grški ministrski predsednik, je nenadoma umrl v starosti 68 let

V Franciji

je po volitvah, kjer so dobili levičarji večino, nastal zapleten položaj. Uradno zagotavljajo, da bo tudi poslej ostala država zvesta dosedanjim političnim smernicam, v notranji politiki pa da bodo skušali doseči izboljšanje položaja delavnih slojev. Mož dneva je Leon Blum, vodja socialistov, ki v svojem programu izjavlja, da odklanja sleherno vojno in da se bo Francija približala zlasti onim državam, ki zvesto čuvajo javno, civilno ter osebno svobodo. Z ozirom na odnose do Društva narodov pravi Blum, da Francija ne sme biti niti v službi angleških niti Hitlerjevskih interesov. Razen tega navaja Blum še več točk bolj notranje političnega značaja. Vsekakor pa te izjave pričajo, da veje in zmaguje na zapadu Evrope nov duh, ki bo — če bo zmagal — razblinil oblake raznih samozvanih »avtoritarcev« (samozvanih močotcev) in bo skušal uvesti v Evropo spet dostojno demokratično socialnost. Blumove besede so resen migljaj na več strani in je videti, da so jih razumeli povsod, kamor so bile namenjene.

Giuseppe Bottai, italijanski civilni guverner Addis Abebe, glavnega mesta Abesinije

Italija

živi v znamenju zmage. Abesinijo smatrajo končnoveljavno za svojo in jo urejujejo v fašističnem pravcu. Vendar jim tudi tu greni veselje Blumova senca, ki — kakor rečeno — pripravlja na Francoskem uvedbo socialističnega režima. Pričakovanje, da bodo sankcije ukinjene, se ni uresničilo. Nasprotno je slišati, da se plete glede tega nov sporazum med Anglijo in Francijo, ki naj bi sankcije še poostil. To smatrajo v Italiji kot borbo proti sebi in kot pritisk na Hitlerja. Mnogi italijanski listi odkrito izražajo bojazn, da stoji za angleškimi in francoskimi socialisti Rusija...

Anglija

je doživela z italijansko zmago v Abesiniji velik poraz v svoji politiki, kakor smo na tem mestu že naglasili. Ta poraz se kaže sedaj tudi v nje-

nih notranjih razmerah in bo imel bržkone za posledico padec ali vsaj temeljito rekonstrukcijo (preosnovo) konservativne Baldwinove vlade. Pomisliti je treba, da je s to zmago Anglija dejansko premagana v Sredozemskem morju, kjer ni več popoln gospodar položaja in ji Italija sedaj v primeru kakšnega oboroženega spora lahko zapre to morje. To pa je za Anglijo velikanski udarec, ker je s tem ogrožena njena najbližja pot v Indijo, ki je vir angleškega bogastva in moči. Če še pomislimo, da je Italija v Abesiniji s spretno potezo uvedla mesto dosedanje amharščine nov uradni jezik, namreč arabščino, nam je takoj jasno, kam merijo laški politični streli. V

Egiptu

namreč vsilja močno arabsko nacionalistično gibanje, tako zvani valdisti, ki streme za popolno osvoboditvijo Egipta. Poboji med Židi in Arabci so na dnevnem redu in Anglija ima precej dela s tem prekipeljavim kropom. Ita-

Anna Boylen, druga žena angleškega kralja Henrika VIII. Po 3letnem zakonu jo je dal kralj pred 400 leti radi krvoskustva obglaviti

lija je s svojo polezo prilila olja v ta plamen in valdisti imajo — če nič drugega ne — vsaj močno moralno oporo v novi italijanski odredbi.

V Avstriji

je Schuschnigg izrinil kneza Starhemberga iz vlade. Nekateri mu zato prerokujejo, da bo imel sedaj toliko težje stališče. Vidi pa se, da hodi avstrijski kancelar zvesto po stopinjah svojega prednika dr. Dollfusa in da je tu vpliv vatičanskega Rima. Starhemberg se je šel menda potoliti Mussoliniju, vendar je vprašanje, če bo ta imel v tem trenutku dovolj smisla in časa za njegove težave. Vsekakor bomo kmalu videli, kako se bo razvijal položaj pri tej naši sosedu.

Po ostalem svetu

Je takisto nemiren položaj. Splošni izraz je neka nezadovoljnost z vsem obstoječim. Južnoameriška država Guatemala je izstopila iz DN. V Boliviji je zopet izbruhnil prevrat kot posledica izgubljenih vojn s Paragvajem. V Rusiji se pripravlja sprememba ustave. V Belgiji štrajka delavstvo tobačnih tovarn. V stavko je stopilo okrog 20 tisoč delavcev. V Grčiji je nenadoma umrl bivši ministrski predsednik Tsaldaris, v kratkem času že četrti grški vodilni mož, ki je tako skrivnostno nenadoma odšel v večnost.

Tak je torej mednarodni politični položaj v bežnem pregledu. Po vsem, kar vidimo, se ne obeta nič dobrega in naša prva in najvažnejša naloga je, da stojimo zvesto na straži za obrambo domovine. Zavedati se namreč moramo, da je naša zemlja hrepenenje mnogih in če jo hočemo ohraniti, moramo brez razlike in brez ozira na male notranje spore stati kot en mož vsi za njeno obrambo.

Kmetska mladina

Orla vas

V sredi majniškega cvetja, v cvetu najlepše mladosti je odšel tja, kjer bo vedno cvetel, dragi tovariš Tonček Kronovšek.

Neverjetna je bila vest, ki jo je zapel mrtvaški zvon dne 14. t. m. Tovariši in tovarišice iz bližnje in daljne okolice smo zvedeli, da se je za vedno poslovil od nas naš tovariš Tonček, v starosti komaj 21 let.

Rodil se je dne 15. maja 1915. Po dovršeni osnovni šoli je obiskoval 2 leti gimnazijo v Celju, nakar ga je začela moriti jetika. Kljub vsem težočam, ki mu jih je celih 5 let povzročala bolezen, je bil na polju kmetsko-mladinskega pokreta neumoren borec za osvoboditev kmet-ske mladine.

Dne 16. t. m. smo ga spremljali na zadnji poti. Velike množice ljudi, številni venci in šopki so bili dokaz, kako je bil Tonček priljubljen v vsej okolici.

Ob odprtem grobu mu je govoril tajnik celjskega pododbora tov. Turnšek. Ginljive besede so nas tako ganile, da so nam vsem zaigrale solze v oči. Dragi tovariš Tonček nam ostane vsem tovarišem in tovarišicam v trajnem spominu. Bog mu daj večni sen. Kronovškovi rod-bini, dobri mami, sestri in bratoma pa naše iskreno sožalje.

Sv. Lenart nad Laškim

Dramatični odsek »Društva kmetijskih fantov in deklet« priredi v nedeljo 24. maja ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu v Laškem gostovanje s prekrasno vpriporitvijo lepe zanimive ljudske igre s petjem in cigansko godbo na lok, drame v treh dejanjih, z 2 spremembama: »Črna žena«, ali z biseri obsuta ciganska princesinja, edina hči ciganskega graščaka »Nigana«, ki se bori za pravice žene, s svojo očarljivo nasprot-nico; v plamenih zgorela in zopet oživel; njena čarovna ljubezen do moških, v turškem ujet-ništvu, poveljnica turških pesjanov, France poročen z dvema ženama, Zalka drhti strahu pred črno ženo, katero njen junaški mož preganja in neznanokam izgine. Vrše se boji za Blejski grad, sledi kmečki upor. Med streljanjem in umorom ciganske princesinje, ki je preoblečena v turškega poveljnika, se čuje prelepo planinsko petje. Igra je prirejena po zgodovinski po-

Vabilo

na

XIV. redni občni zbor „Ekonom“

osrednje gospodarske zadrage v Ljubljani

f. z. z. o. z.,

ki bo

v sredo, dne 3. junija 1936 ob 3. uri popoldne v združenih prostorih, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva o poslovanju v I. 1935.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za I. 1935.
5. Čitanje revizijskega poročila Zveze slovenskih zadrug.
6. Volitve: 11 članov načelstva in 8 članov nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako občni zbor ob določen uri ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno brez ozira na število prisotnih članov.

vesti ter prikazuje zanimivo, zagonetno zgodbo iz kmečkega življenja, ki se je odigrala pred več sto leti na Gorenjskem. Dejanje posega nazaj v ono dobo, ko je nad kmetom še gospodaril graščak in deželo strahoval Turek. Ves dogodek se razpleta kakor zanimiva pravljica. Vendar se h koncu spremeni v resnično in verjetno zgodbo. Vprizoritev pripravlja režiser br. Deželak Rudo. Poleg dramatičnega odseka pa sodelujeta pevski in tamburaški zbor. Ker se za to igro zanimajo tudi druga bratska društva, sporočamo naslov avtorja, kjer je mogoče »Črna žena« naročiti: G. Redensek Ivan, Domžale. K naši vpriporitvi že danes vabimo vse prijatelje lepih iger od blizu in daleč. Pripravna je za žalostne in vesele, stare in mlade. Ker je čisti dobiček namenjen za ustanovitev knjižnice, se najvljudneje priporočamo k obilni udeležbi.

Ponovitev igre se vrši na Binkoštno nedeljo ob pol 3. uri popoldne v Sv. Lenartu in sicer v šolski dvorani. Ob tem času bo tudi prvič javno nastopil novi cerkveni pevski zbor z novim pevovodjem. Stevilno vabljeni!

Loče pri Poljčanah

Da ne porečejo naše nasprotne organizacije, da je naše društvo zaspalo ter izginilo s površja kmetskega pokreta, poročamo, da priredi tukajšnji pevski odsek pod vodstvom pevovodje Silvestra Orla ter načelnika tov. Peča Ferdinanda svoj prvi pevski koncert. Na njem se bo izvajalo okrog dvajset lepih narodnih pesmi.

Prosimo tovariše in tovarišice sosednjih tovariških društev, da se udeležijo tega našega prvega koncerta v kolikor mogoče obilnem številu.

Iz sredine našega društva se je poslovil vsem dobro poznani tov. Franc Gunzej.

Dne 10. maja je stopil pred oltar zakonske zveze z našo neumorno tovarišico Miciho Siterjevo iz Sp. Laž. Bil je vnet ter požrtvovalen delavec na našem polju kmetskega pokreta. Bil je naš ustanovitelj ter ves čas zvest predsednik. Zelimo mu v imenu vsega društva mnogo zakonske sreče in zadovoljstva. Prepričani smo, da ostane tudi kot dober gospodar še naprej zvest tovariš in voditelj.

Na članskem sestanku Društva kmetijskih fantov in deklet se je sklenilo, da priredi naše društvo letošnje leto svoj drugi kmetsko-mladinski praznik v istem redu kot lansko leto in to na binkoštni ponedeljek. Podrobnosti bomo javili kasneje. Naprošamo vsa tov. društva, da na ta dan ne prefrjejo nikakršnih prireditev.

Frankolovo

Člani društva kmetijskih fantov in deklet iz Zreč, Konjic, Tepanj, Nove cerkve in Frankolovega, smo napravili dne 19. maja skupen izlet na grad Lindek pri Frankolovem. Kljub vsestranskim zaprekam smo z udeležbo zelo zadovoljni, saj nas je bilo okrog 150.

Zbrane izletnike na Lindeku je pozdravil predsednik Frankolovega društva tovariš Bernard Bračič, ki je po svojem jedrnatem govoru podal besedo tovarišu Tonetu Merslavcu iz St. Jurja ob juž. žel. Ta nam je obrazložil, kaj pomenijo taki skupni izleti za naše gibanje. V imenu deklet je govorila tajnica Frankolovega društva tov. Fanika Skrljčnik. Ta je opozarjala mladino, naj se zaveda svojega poslanstva ter združena prinese naši vasi boljši dan. Z ljubeznijo do našega revnega kmetskega bratstva pojdemo na delo in naša misel mora prepotiti sleherno vas!

Tovariš Ivo Brložnik nam je pa obrazložil zgodovino grajskih razvalin, kjer so mnogi naši predniki od mruk, udarcev, okovja in gladi izdih-nili svojo dušo. Toda propadli so graščaki in

na njegovih razvalinah zboruje danes svobodna kmetijska mladina, ki je živi porok, da so minuli časi suženjstva in da je le kmetijski človek tisti, ki bo sebi in potomcem s svojim lastnim delom zgradil na trdnih temeljih še lepših in pravičnejših dni usodo.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Kakor je bilo že javljeno, priredimo na binkoštni ponedeljek 1. junija t. l. ob 3. uri popoldne pri g. Martinu Šporerju, v bližini tukajšnjega kolodvora, tekmo koscev združeno s kmetijsko veselico. Želimo, da označeni datum vsa sosednja društva upoštevajo ter nas polnoštevilo posetijo. Enako so vsi prijatelji kmetijsko-mladinskega gibanja iskreno vabljeni.

Šmartno ob Savi

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet bo imelo svojo prireditev, t. j. veselico in tekmo koscev, v nedeljo 24. maja ob 3. uri popoldne. Prosimo vsa tovariška sosednja društva, da ne prirejajo ta dan sličnih prireditev. Vsa kmetijska mladina in vse prijatelje kmetijsko-mladinskega pokreta pa vabimo na čimvečjo udeležbo!

Št. Peter na Medvedjem selu

Društvo kmetijskih fantov in deklet bo priredilo na binkoštni ponedeljek, t. j. 1. junija t. l., društveni izlet na goro Rudnica. Ob tej priliki si bodo izletniki ogledali zgodovinski grad grofa Attemsja v Podčetrtku in tovarno kopit v Loki pri Zusnu. Zabavni del izleta bo pa pri tovarišu Florijanu Gajšku v Loki. Izleta se udeležijo društveni pevski zbor in člani muzikanti s svojimi glasbili. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva. Za dobro udeležbo pa skrbijo naši nasprotniki, ki z največjim pritiskom delujejo proti in s tem vršijo propagando za nas.

Izlet na Sv. Planino

Zaradi slabega vremena je bil izlet na Sv. Planino preložen in se vrši v nedeljo 24. maja. Člane in članice društev kmetijskih fantov in deklet vabimo, da se tega skupnega izleta udeležijo polnoštevilo.

Šmarogorsko okrožje

priredi dne 1. junija okrožno tekmo koscev v Vogljah. Vabimo vse, da nas posetijo v čim večjem številu!

Dne 7. junija pa bodo imela vsa včlanjena društva v šmarogorskem okrožju kolesarski izlet v Kamniško Bistrico. Zbirališče ob 9. uri dopoldne v Mostah.

Ig pri Ljubljani

V nedeljo, dne 17. t. m. smo imeli v Društvu kmetijskih fantov in deklet zanimivo predavanje »O izgledih letošnjega izvoza«, ki nam ga je v poučni obliki podal ravnatelj Zveze slov. zadrug g. Franc Trček iz Ljubljane. Želimo si še več sličnih predavanj, ker je to pot številna udeležba pokazala, da imamo kmetijski ljudje smisel edino le še za pereča gospodarska vprašanja.

Mlatič

Še ne izdelan program

Gosp. minister dr. Korošec je dejal prejšnjo nedeljo v Ljubljani med drugim: »Pa pustimo to blato in pojdimo na sonce. Stranka JRZ se zadovoljivo razvija. Res je, da so se nekateri starejši radikali postavili ob stran. (Mi lahko izjavimo, da ne samo na stran, nego čisto nasproti!) Po našem prepričanju za to ni bilo razlogov. Obžalujemo to in si umijemo roke vsake krivde. Sami so šli stran. Še ta mesec bo ustanovni zbor JRZ. Mi ga željno pričakujemo, ker se bo šele potem lahko izdelal program JRZ v vseh podrobnostih in se bo začelo obširno delo za ljudstvo.

Senzacionalna novica

»Glas Naroda« 12. maja pod naslovom »Laž in resnica« končava članek tako-le: »G. dr. Korošec kot poklicni novinar bo vedel iz lastne izkušnje, da je laž najlažje ubiti s tem, da se jo javno razkrinka. Laž more zatreti samo resnica.« To kar »Glas« piše o laži in resnici je seveda res in to za nas ni novica, kaj šele senzacionalna. Za nas je novica le, da je g. dr. Korošec po svojem zanimanju poklicni novinar. Res, tega nismo vedeli. Iz nekega dokumenta škofijskega ordinarijata v Mariboru moramo sklepati, da tudi tam ni bilo ničesar znanega o poklicnem novinarstvu.

Za razstavo

»Slovenec« od 14. maja začne svoj uvodnik z besedami: »Kakor se grešnik od časa do časa vrača na kraj svojih zločinov, tako se Jugoslovanska nacionalska stranka zdaj pa zdaj vrača k svojim programom.« Stavek je seveda mnogo daljši, kakor to zahteva dandanašnja mengiška estetika, toda je toliko pristrane žurnalistične lepote že v tem delu, da smo zdaj resnično prepričani: JRZ je čisto nova stranka. V Rimu je razstava katoliškega časopisa. Če se nujno ne popolni še s to cvetko, bomo »Slovenec« mnogo mnogo prikrajšani na našem zaslužnem ugledu!

Večerna politična šola

»Slovenec« od 15. maja 1936: »Politika je zapletena reč, zato se sme z njo pečati samo tisti, ki se na to razume. Da bi bolj poglobili politično znanje, so se »pohorci« včeraj zbrali v Celju, radi bi pa tudi nekoliko poučili svoje pristaje in radovedneže sploh. Glavni namen njihovega sestanka pa je, da utrdijo »prijateljske vezi«. Zbrali so se pa najvidnejši predstavniki pohorskega pokreta, razni bivši ministri, senatorji, poslanci in druge politične osebnosti, ki bi bile rade bolj vidne. Navzoči so bili tudi g. dr. Kramer, bivši minister g. Ivan Pucelj, dr. Puc, dr. Marušič in dr. — V trenutku ko smo to čitali, so se otroci skregali pri gogalnici v kozolcu. Domači so ostali, drugi odšli. In potem so se kregali čez plot: »Pr nas pa mama guncanca, pr vas pa ne...« Resnično, kako malo je otročičkom potrebno do sreče!

Vse po tri...

»Slovenec« od 14. maja ima tri članke o svojih nasprotnikih. Prvi nosi naslov »Nov porod v pohorski hiši«, drugi »JRZ je nova politična organizacija« in tretji »Okrožnica JNS — Zapiski z mrtvega doma«. Jako poučno, kaj se vse lahko na en dan, na istem sedežu, za isti list in isto publiko napiše!

Isti list poroča 12. maja v izjavi g. predsednika dr. Stojadinovića, da se »notranja politika opira v glavnem na veliko Jugoslovansko radikalno zajednico. Ta stranka je nastala na podlagi sporazuma med tremi velikimi bivšimi političnimi strankami radikalov, bosanskih muslimanov in Slovenske ljudske stranke. Stranka je zdaj že v celoti organizirana«. Na tretji strani pa prinaša

govor gosp. ministra Korošca, ki pravi o tem: »JRZ ni niti stara radikalna stranka, ni pa tudi novo oživela Slovenska ljudska stranka. To je čisto nova politična organizacija.« »Jutro« pa isti dan poroča v izjavi g. ministra Stankovića, da »še nimamo pravih strank«.

Potrebno vprašanje

»Slovenec« ponatiskuje: »Vera je taka veličina, da so tisti, ki se nočejo potruditi, da bi jo bolje spoznali, s pravico izobčeni iz nje.«

(Poscal)

»Vera je najvišji politični činitelj — je edini temelj vsake države.«

(Laboulaye, franc. pravoslovec)

Dokler smo imeli samo Slovensko ljudsko stranko je bilo vsakemu jasno, da je to bila naša katoliška vera. V času »novih porodov« političnih strank pa moramo na glas vprašati, katera vera je to?

Dopisi

Brezje-Mošnje

»Domoljub« je letos na strani 59. napisal tole: »Naj povedo, ali so koruze, ki jo je poslala banska uprava za najpotrebnejše v občini, res prodali po višji ceni, kot je bilo dovoljeno, a ne revnim, temveč celo trgovcem?« Da, to naj pove sedanja občinska uprava z ozirom na zadnjo razdelitev koruze, kajti šušlja se marsikaj!

Brezje bodo dobile lepo pot. Stala bo precej čeden kupček »jurčkov«. Kdo bo plačeval?! Večina v občini je zelo nejevoljna, da imajo Brezje tako prednost. Nič ne bi rekli, če bi bila tako draga pot potrebna in v korist vsej občini. Ubogi slovenski romar je ne bo mogel rabiti; da se pa bogatim lastnikom avtomobilov v taki meri ustreza, je neverjetno. Korist od na novo predelane poti bo imelo le par bogatašev, kmetje in mali obrtniki naj se pa obrišejo pod nosom. Ali je tako početje pravično, ali je socialno?!

Prejšnji odbor z županom Tonecem na čelu je zapustil za reveže fond 20.000 dinarjev. Zato se nam zdi zelo čudno, zakaj občina pošilja reveže po hišah. Pa se vendar ni denar, namenjen za občinske reveže, začel rabiti za luksuzno in popolnoma nepotrebno prenavljanje poti na Brezje?! Na to vprašanje želimo jasn in točen odgovor!!

Pred nedavnim smo obljubili, da bomo pregledali jugoslovansko časopisje za eno leto nazaj ali malo več. To smo storili in ugotovili, da se pod naslovom »Mariborski Stavisk omenja Pavel Crenkel iz Ljubnega, brat gosp. Alojzija Cvenkla ali po domače Pezdička. Več o tem ne bomo pisali, ker se nam ne zdi potrebno.

Logatec

Vso dolino tod na meji je pretresla vest, kaj se je zgodilo na Rakeku. Zalosten uspeh tihotapslva: eden mrtve, eden se bori s smrtno, trije pa bodo v Trstu sedeli in delali pokoro.

Kdor to samo površno gleda in sliši take vesti, se nemara zgraža, češ kako smo tu ob meji propadli. Tak človek pač ne pomisli, da smo pri nas pahnjeni v bedo, kakršne še ne pomnimo.

Les, naše glavno premoženje, ni vreden nič. Zivinoreja gre vedno bolj navzdol. Voženj, ki so za nas nekoč pomenile lep vir dohodkov, ni. Od česa naj živimo, s čim naj plačujemo davke in poravnavamo druge obveznosti?

Zadnji čas je, da se odgovorni činitelji zga-nejo in nam pomagajo preurediti način našega gospodarskega življenja tako, da bomo imeli vsaj nekaj nadomestila za vse, kar nam je izpadlo. Ako tega ne bo, bomo res vsi propadli in ne bo nič pomagalo zvoniti po toči. Kdor obsoja, mora najprej razumeti in skušati pomagati z zdravljenjem. Kazen še ni nikoli naslila lačnega in ne oblekla raztrganega.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 4/23
Tel. 25-52 Telegram: TiskarnaMerkur

Novice

Kmetijski praznik na Krškem polju

Dirkalno in jahalno društvo v Krškem je na svojem običnem zboru sklenilo, da priredi kakor vsako leto, tudi letos običajne konjske dirke dne 15. in 16. avgusta. Naprošajo se društva in korportcije, da te dva dni po možnosti opuste prireditve.

Odbor.

× V Košicah pri Kamniku je posestniku Prusu Francu požar uničil hlev z gospodarskim poslopjem, krmo in orodjem. Zgorel je tudi en vol. Škoda znaša Din 40.000. Sumijo, da je požar zanetila zlobna roka.

× V Studencih pri Mariboru je slepo naključje po 22 letih pomagalo odkriti umor. Ko je namreč grobar na pokopališču prekopaval stare grobove, je naletel v spodnjem delu trebuha nekega mrlja — zapičene gnojne vile. Bilo je to truplo l. 1914. umrle Marije Raušev. Ta je tedaj v starosti 82 let skrivnostno nenadoma preminula. Orožništvo se sedaj trudi, da bi po 22 letih pojasnilo zagonetni zločin.

× Iz Zabajka se je posestnik in mlinar Kek podal v svoj vinograd v Slatino. Škropil je trte, ko mu je nenadoma spodrsnilo in je tako nesrečno padel v globok jarek, da je bil takoj mrtev. Zjutraj je vesel odhajal z doma, zvečer so že mrtvega polagali na mrtvaški oder. Spoštovani družini ob tej hudi nesreči naše toplo sožalje!

Iz rumenega napraviti belo — nobeno čarodjstvo! Koliko gospodinj toži, da je njihovo perilo, poprej tako lepo belo, že po nekoliko pranjih porumenelo. Ves trud in muka, vse mikanje in drgnjenje nič ne pomaga — perilo je in ostane rumeno. Pa vendar ni nobeno čarodjstvo dobiti zopet lepo belo perilo. Za pranje se mora vzeti samo zares dobro milo, Schichtovo terpentinovo milo. To čisto jedrnat milo odpravi brez truda in prizanesljivo vso nesnago iz perila. Schichtovo terpentinovo milo pere bleščeče belo.

× V Radečah se je nedavno splavarjem pripetila znatna nesreča. Zavozili so v že privezane splave, jim s tem potrgali vrvi, nakar je voda odnesla les. Šele blizu Sevnice so nato ujeli prvi »ubegli« splav, drugi je ves razbit obtičal ob mostu v Krškem, tretji pa v Rajhenburgu. Lastnik Anton Hribnik iz Rečice ob Savinji, ima seveda veliko škodo.

× Dr. Alojzij Res, odlični slovenski kulturni delavec in nazadnje profesor slavistike na visoki trgovski šoli »Ca' Foscari« v Benetkah, je tamkaj umrl. Zaslužnemu in idealnemu slovenskemu znanstveniku bodi ohranjen časten spomin.

× Na Rakeku je tihotapska strast spet zahtevala žrtve. 19 letni Frano Perušek je bil zadet v trebuh in se v ljubljanski bolnišnici bori s smrtjo. Vodjo tihotapske skupine je italijanska straža ustrelila. Dobil je strel v glavo in je na mestu obležal mrtev. Baje so Italijani 3 tihotapee tudi ujeli in jih odgnali v Trst, kjer jih seveda čaka huda kazen.

Gospodinj, da bo Vaš dom res prijeten Vaši obitelji in gostom, morate skrbeti, da bo opremljen v skladu s slogom stavbe in z namenom, kateremu naj služijo posamezni prostori. Pri tem, nekoč neznanem tempu življenja, ki so ga izlile današnje gospodarske prilike, si po delu v pisarnah, tovarni, obrtu, tem bolj želimo spočitka v mirni harmoniji svojega doma. Našim utrujenim živcem prija zračna soba s preprostim, gladkim pohištvom. Čim manj ornamen-

tike, po kateri se nabira prah, čim manj kosov, da bomo pridobili na prostoru!

Naši marljivi mizarji podjetniki so se z vso, nam lastno iznajdljivostjo, prilagodili novim težnjam. Leto za letom nas vedno znova ugodno presenečajo z novimi, vse praktičnejšimi in lepšimi izdelki. In kar je v teh časih še posebno vredno naglasiti: cene tem izdelkom so v primeri z njihovo popolnostjo res malenkostne.

Pridite na letošnji spomladanski Ljubljanski velesejem od 30. maja do 8. junija! Ne bo vam žal. Videli boste, kako uspešno so se mizarji potrudili, da zadoste vsem vašim željam in potrebam.

× Enodnevní tečaj za poletna dela v vinogradu in pokončevanje škodljivcev in bolezni vinske trte se vrši v ponedeljek, dne 25. maja t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Začetek tečaja ob 8. uri.

× V Črncih se je smrtno ponesrečil 72 letni uslužbenec na graščini Freudenu, Ivan Sabo. Prišel je pod naložen voz. Breme mu je strlo prsni koš in Sabo je kmalu izdihnil.

× Tudi v Bosni je nedavno divjala nevihta, ki je zlasti po severovzhodnih krajih povzročila veliko škodo. Podobna poročila prihajajo tudi iz raznih drugih krajev države.

× V Malih Lipljenah je umrla pos. žena ga. Lenčka Šmucova v starosti 55 let. Tik pred vojno se je z možem in družino vrnila iz Amerike. Bila je vzorna žena in mati ter vrla gospodinja. Blag ji spomin, preostalim pa naše toplo sožalje.

× V Litiji je bilo na dražbi prodano veliko posestvo trgovca Hinka Lebingerja. Posestvo je združila Mestna hranilnica ljubljanska za ceno 983 tisoč 31 Din. Kljub tej visoki ceni izgubi hranilnica še kakih 600 tisoč Din, ostalim upnikom pa so terjatve — splavale po vodi.

× V Sarajevu je umrla žena živinozdravnika Mozesa Grünerja, Šarlota. Zadela jo je kap. Štiri ure po tem dogodku je umrl tudi njen 70 letni mož, tako da so oba skupaj prepeljali v mrtvašnico, kar je pač redek slučaj.

× Na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru so gojenci »štrajkali«. Uspeh: Trije gojenci so bili izključeni iz zavoda in so morali šolo takoj zapustiti.

× Kmetijski stanovski izlet na Bled. Podružnice Zveze absolventov kmetijskih šol dravske banovine: Radovljica, Bohinj, Kamnik, Kranj in Vrhnika, prirede za vse zavedne kmečke ljudi izlet na Bled, združen s stanovskim zborovanjem, v nedeljo 24. maja t. l. Spored: Dopoldne ob pol deseti uri zbiranje udeležencev pred hotelom »Petranc« na Mlinem, potem odhod s čolni (po znižani ceni) na otok k sv. maši s pridigo. Ob pol dvanajstih stanovsko zborovanje v prostorih Mlekarske zveze (tržnica). Govori: Smernice ZAKŠ, Kmečke zbornice, Kmetijsko gospodarstvo v Švici in pri nas, Gorenjska kmetijska šola. Po zborovanju izleti v okolico po skupinah.

Vsi kmečki ljudje od blizu in daleč, posebno pa še Gorenjci, k obilni udeležbi prav iskreno vabljeni! Za gorenjske absolvente kmetijskih šol pa je udeležba obvezna!

× V Poljčanah in po okolici je pred kratkim divjala nevihta, ki je napravila mnogo škode. Nad Pečico se je utrgal oblak. Voda je odnesla nekaterim po več klafter drv, drugim drugega lesa. Dvema posestnikoma je vihar podrl svinjake. Potok Bela, ki je silovito narasel, je na več krajih napravil toliko škode, da ljudje še ne pomnijo kaj takega.

× Pri meljskem brodu je v Dravi utonil železničarjev sinček, 8 letni Karl Kalin.

× V Selnici pri Sv. Petru je lastni sin odsekal materi roko, ker se je bil nekaj sporekel z materjo. Oblast je komaj preprečila, da kmetje niso siroveža linčali.

Redno škropljenje: vesela trgateg

Kupujte modro galico, ki se proizvaja pod stalno državno kontrolo:

MODRA GALICA »ZORKA«

× V Krčevini pri Vurbergu je v čeburu vode utonil mali Maks Horvat. Otrok je bil brez pravega nadzorstva in je le čudno, kako se je mogel skobacati v čeber.

× V Mariboru je na glavnem kolodvoru uvedena skupna obmejna služba med Jugoslavijo in Avstrijo. Avstrijske oblasti bodo opravljale obmejne posle (pregled potnikov, prtljage in blaga) v Mariboru. Naše ljudi opozarjamo, da so avstrijski organi v občevarju z našimi strankami dolžni govoriti v — našem jeziku.

× Razpust nelegalnega društva. Policijska uprava v Zagrebu je s svojim odlokom z dne 8. maja t. l. pod št. 14.568 prepovedala na podstavi naredbe Banske uprave Savske banovine vsako daljše delovanje »Centralnemu komitetu akcionih odbora za zaščito kožarsko-pregradivaške radinosti u kr. Jugoslavije« s sedežem v Zagrebu in Akeijskem odboru v Zagrebu. Prepoved je izrečena iz razloga, ker se navedena združenja niso pridržavala zakonskih predpisov, niso imela pravila potrjena niti od policijske, niti od strokovne oblasti ter so delovala in poslovala brez kakršnegakoli odobrenja oblasti. Vsled tega jih je oblast smatrala kot nelegalna združenja in jim prepovedala vsako daljše delovanje. Odlok policije o prepovedi delovanja je takoj izvršen ter je včeraj bila izvršena hišna preiskava pri tajniku Centralnega komiteta Milanu Čupaku, drugače referentu Obrtne komore v Zagrebu. Zaplenjen je tudi društveni arhiv. Predsednik razpuščene nelegalne organizacije je bil Julij Jakil, usnjarski industrialec iz Karlovca, tajnik Feliks Neumann, trgovec obutve iz Zagreba, blagajnik pa ing. Richard Neumann, prokurist usnjarske trgovine Hertmann v Zagrebu. Ta nelegalna organizacija se je obračala tudi na posamezne občine v obliki polslužbenih aktov (pod št. in značko poverljivo, štampiljko in podobno) zahtevajoč, da občine povišajo trošarino in uvoznino na obutev firme Bafa ter je s tem skušala onemogočiti konkurenco članom svojega združenja in nizko ceno čevljev.

VSE ZA PISARNO
dobavljajo stroje, aparate, opremo, popravila, pribor, polnilna peresa

LIUBLJANA
3456 **PRELOC**

Ivan Kronovšek:

Nova Nemčija

(Nadaljevanje)

3. Na meji

V razgovoru nam je potekla noč. Proti jutru smo prispeli v Solnograd (Salzburg) na avstrijsko-nemški meji. Avstrijski cariniki so izvršili pregled in vlak je potegnil kašelj sto metrov naprej. Na levi strani stoji nemška carinarnica. Z neko radovednostjo smo pričakovali prihod nemških carinikov. Človek pač vse zanima: nastop, uniforma in druge okolnosti. In res nekam resnejši in taktnejši (obzirnejši) so se mi zdeli od avstrijskih. Pojasnili so nam, da lahko dobimo za v Nemčijo uvožen denar potrdila, ker ga le s tem potrdilom lahko isto vsoto zopet izvozimo. Manj lahko, več pa ne. Pripomnili so tudi, da kdor izvozi iz Nemčije več kot 10 nemških mark, se ga smatra za tihotapca in se ga kaznuje s strogim zaporom 3 let. Tako ščitijo oni svoj denar. Poleg številnih skrbi, te nisem imel in je nimam, kajti zadovoljen bom, če bom imel denarna sredstva za najnujnejše na svojem potovanju.

4. Monakovo

Ob solnčnem vzhodu je privozil vlak na ogromno postajo v Monakovem (München), ki je glavno mesto Bavarske. Postajno poslopje ima vhode od treh strani, iz treh ulic, od četrte strani prihajajo in odhajajo vlaki. Prehod z leve na desno stran ali obratno je podoben ulici z najrazličnejšimi prodajalnami. Na postaji dobiš, kar hočeš.

Pri vstopu sem zapazil prve hitlerjevske zastave, rdeče brve z belim krogom v sredi, na katerem je kljukasti križ v črni barvi. (Kljukasti križ dobiš, ako navadnemu križu z enako dolgimi palicami vse štiri konce pravokotno podaljšaš na desno stran.) Kljukasti križ je bil že znak starih Germanov (predhodnikov sedanjih Nemcev), kot simbol (prispevka) vzhajajočega sonca. Radi tega si je ta znak osvojil tudi Hitler kot znak narodno socialističnega gibanja; v zadnjem času je pa kljukasti križ splošen državni znak in ga vidimo na državnih zastavah, vojaških uniformah itd. Monakovo se smatra za glavno mesto gibanja, ker je Hitler tu začel s svojim delovanjem.

Ker ni bilo mnogo časa, zato si nisem mogel kaj več ogledati. Omenim naj samo staro, znamenito in velikansko gospejno cer-

kev (Frauenkirche) z dvema stolpoma, ki je dolga okoli 200 m.

Cestni promet je ogromen. Glavne ulice so kar črne motornih in drugih vozil. Na glavnih križiščih urejujejo promet signalni aparati (naprave s svetlobnimi znamenji) ali prometni stražniki in se kar vali zdaj z ene, zdaj z druge strani.

Kaj hitro sem opazil, da ženske niso šminkane (pobarvane, namazane) in da nimajo dolgih, barvanih in lakiranih nohtov. Zvedel sem, da jim je to prepovedal Hitler, ki stoji na načelu prirodnosti; prav tako kot naše kmetsko-mladinsko gibanje. Lepa so dekleta prirodnih lic, posebno naša kmetska dekleta. Monakovska se mi kljub temu niso dopadla, ker so takšna pač na ukaz. Šminkanje je tudi v Nemčiji obstajalo le v mestih, dežela je ostala takšna kot naša. Tudi parfuma najbrže ne uporabljajo toliko kot pri nas. Mnogo sem že hodil po mestnih ulicah in mi še ni nikoli vihalo nosu kot mi je včasih v Ljubljani postajalo slabo, kadar sem dohiteval in prehitel kakšno »damo«, od katere so kar duhtele razne vonjave.

In še nekaj je napravil Hitler, kar je zelo pametno in potrebno in v čimer se popolnoma strinjam in prav gotovo vsi naši kmetijski ljudje. Odpravil je naziv »milostljiva gospa!« Pa kljub temu živijo nemške žene naprej in uživajo potrebno spoštovanje! Kaj neki bi počele naše »milostljive«, če bi se jim kaj takšnega zgodilo? To bi jokale in protestirale proti krivici in nasilju! Mnogo bi jih od same jeze zbolelo, ako bi nehale biti »milostljive!« Jaz bi jim kljub vsemu napravil to »krivico«. Kajti to je narodna sramota in dedščina iz tlačanske dobe, dobe zatiranja in poniževanja kmetijskih ljudi! To bi gotovo odobraval vse pametne in prirodno misleče meščanke, posebno pa kmetske žene in dekleta, ki jih takšni in podobni nazivi sramotijo in ponižujejo.

(Dalje prihodnjič.)

Sejmi

24. maja: v Novi vasi na Blokah;

25. maja: v Rajhenburgu, Poljčanah, Olimlju, Velenju, Št. Gothardu, Mengšu, Zatični, Vinici, Rogatecu, Vitanju, Gor.

Radgoni, Sv. Filipu v Veračah, Podvelbu, Svibnjem, Moravčah pri Sv. Križu, Mali gori pri Kočevju, Lučah, Sliynici pri Mariboru, Radečah pri Zidanem moslu;

26. maja: v Moravčah pri Sv. Križu, Dol. Len-davi;

27. maja: v Zerovnici pri Cerknici;

28. maja: v Artičah, Laskem, Lašičah, Veseli gori pri Št. Rupertu, Turnišču, Pucconcih;

30. maja: Sv. Gori nad Podsredo.

Listnica uredništva

P. Z. iz O. Dopis, ki ste nam ga poslali, je tako slupen in tudi oseben, da se ga ne upamo v danih razmerah priobčiti. Povemo vam, da bi ga tudi drž. tožilstvo ne pustilo skozi.

A. L. iz K. Ne razburjajte se na uredništvo, saj Vam je bilo ja pismeno javljeno, da je bil Vaš članek zaplenjen.

C. M. iz D. Članek je drugače dober, ali za sedaj bi bilo preuranjeno, če bi se o tem v javnosti razpravljalo. Ko pride čas, bodo tudi taki članki dobrodošli.

Žrebanje

Tobačnih srečk

Pri žrebanju, ki se je vršilo dne 15. t. m., so bile amortizirane sledeče serije:

105,	227,	262,	285,	705,	780,	833,	892,
1022,	1166,	1427,	1549,	1627,	1710,	1822,	1900,
2172,	2260,	2314,	2431,	2614,	2756,	2773,	3143,
3484,	3525,	3725,	3882,	4145,	4150,	4245,	4444,
4513,	4691,	4714,	4756,	4894,	5281,	5340,	5767,
5795,	5974,	6249,	6345,	6352,	6773,	6801,	6815,
6957,	7063,	7232,	7262,	7276,	7403,	7466,	7948,
7984,	8041,	8073,	8155,	8233,	8329,	8355,	8471,
8641,	8944,	9074,	9310,	9583,	9811,		

Večje dobitke so zadele naslednje serije:

serija 9978	štev. 66	Din 15.000—;
serija 8207	štev. 2	Din 1.000—;
serija 2583	štev. 44	Din 500—;
serija 3882	štev. 73	Din 500—;

Po Din 100— so zadele naslednje serije:

ser. 708	št. 80;	ser. 876	št. 67;	ser. 1795	št. 13;
ser. 2510	št. 73;	ser. 3526	št. 66;	ser. 2567	št. 23;
ser. 3871	št. 37;	ser. 5277	št. 62;	ser. 8856	št. 70;
ser. 9957	št. 75.				

Po Din 50— so zadele naslednje serije:

ser. 2665	št. 77;	ser. 2749	št. 14;	ser. 3908	št. 81;
ser. 5062	št. 75;	ser. 5196	št. 13;	ser. 5543	št. 40;
ser. 6629	št. 74;	ser. 6658	št. 81;	ser. 8292	št. 62;
ser. 9038	št. 76.				

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica štev. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **IZJAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—